

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Cahul

I. EVALUAREA GENERALĂ

- 1. Autor al actului normativ** este consiliul local de nivelul întâi, primăria
- 2. Categoria actului normativ propus** este act al consiliului local de nivelul întâi

II. FUNDAMENTAREA PROIECTULUI

3. Temeinicia proiectului

Proiectul este elaborat în baza unui cadru legal general valabil (Legea nr. 303/2013 și alte acte normative relevante), însă nu respectă în totalitate principiul ierarhiei actelor normative și limitele de competență ale autorității locale.

Astfel, autorul proiectului depășește domeniul său de reglementare prin introducerea unor noțiuni neprevăzute de legislația națională, precum „consumator casnic de irigare” și „contor de irigare”. Aceste concepte nu sunt reglementate de Legea nr. 303/2013 și nu pot fi instituite printr-un act normativ local, ceea ce contravine principiului legalității și excede competențele autorității publice locale.

Prin urmare, temeinicia proiectului este afectată de includerea unor prevederi fără suport legal și de nerespectarea ierarhiei actelor normative.

4. Fundamentarea proiectului

Proiectul nu este însoțit de nota de fundamentare, contrar cerințelor art. 20 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative și celor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 574/2024 privind aprobarea metodologiei de analiză a impactului de reglementare.

Lipsa totală a acestui document esențial reprezintă o abatere gravă de la procesul legal de elaborare a actelor normative. Nu sunt prezentate:

- justificarea necesității adoptării unui nou regulament;
- analiza conformității cu legislația națională;
- evaluarea impactului social, economic, bugetar și juridic;
- consultările publice și rezultatele acestora;
- argumentele pentru modificările propuse în raport cu cadrul legal existent.

Absența notei de fundamentare afectează transparența procesului decizional și compromite temeinicia și legalitatea inițiativei normative.

5. Oportunitatea proiectului

Scopul declarat al proiectului este stabilirea unui cadru normativ local privind relația dintre operatorul serviciului de apă și canalizare și consumator, prin reglementarea aspectelor legate de furnizare, branșare, contractare, facturare și soluționarea litigiilor.

Cu toate acestea, proiectul nu oferă nicio justificare privind necesitatea unei noi intervenții normative. Lipsesc complet argumente privind:

- disfuncționalități ale reglementării actuale;
- probleme tehnice, economice sau administrative apărute în aplicarea cadrului legislativ național;
- motive pentru care reglementările existente (Legea nr. 303/2013, Legea nr. 187/2022, actele ANRE) ar fi insuficiente.

Mai mult, o parte semnificativă a prevederilor propuse reiau aproape identic reglementări din legislația superioară, ceea ce generează riscul de dublare, incoerență și confuzie normativă la aplicare.

Totodată, sunt introduse reguli noi fără justificare tehnică sau juridică (ex: contorul de irigare, acorduri adiționale speciale pentru irigare, obligații tarifare suplimentare), care pot afecta echilibrul reglementării și depăși cadrul legal existent.

În lipsa unei note de fundamentare și a unor informații esențiale privind necesitatea intervenției normative, impactul social și economic, precum și disfuncționalitățile existente în aplicarea reglementărilor actuale, nu poate fi demonstrată oportunitatea proiectului în forma prezentată.

Mai mult, preluarea nejustificată a unor prevederi din legislația națională, alături de introducerea unor reguli noi fără suport tehnic sau juridic, alimentează riscul ca anumite reglementări să fie nejustificate sau disproporționate.

Totuși, nu se poate exclude caracterul potențial necesar al unui asemenea regulament. În absența analizelor de impact și a documentelor justificative, oportunitatea reală a proiectului rămâne neclară, iar forma actuală nu permite o validare obiectivă a acesteia.

6. Compatibilitatea cu cadrul legal

Proiectul conține prevederi incompatibile cu cadrul normativ conex aplicabil domeniului serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare. În special, se constată contradicții cu Legea nr. 303/2013, prin introducerea unor concepte neprevăzute, cum ar fi „contorul de irigare” și „consumator casnic de irigare”, dar și alte neconcordanțe cu prevederile cadrului normativ. Detaliile privind normele incompatibile și recomandările de modificare sunt prezentate în secțiunea „Evaluarea de fond a proiectului”.

7. Coruptibilitatea proiectului

Proiectul conține prevederi coruptibile, care generează riscuri sporite de tratament preferențial, discreție excesivă în luarea deciziilor, lipsă de transparență și abuz de putere din partea operatorului.

Sunt identificate norme care permit interpretări arbitrare, refuzuri nejustificate, executarea necontrolată a lucrărilor, impunerea de sarcini disproporționate asupra solicitanților și lipsa unor mecanisme de control extern sau de contestare efectivă.

Detaliile privind aceste prevederi și recomandările de corectare sunt prezentate în secțiunea „Evaluarea de fond a proiectului”.

8. Vulnerabilitatea proiectului

Proiectul conține prevederi vulnerabile care pot duce la aplicarea neuniformă a regulamentului, la tratament diferențiat al consumatorilor și la afectarea disproporționată a anumitor categorii, inclusiv a celor vulnerabile.

Sunt identificate reglementări care utilizează termeni neclari, impun obligații disproporționate sau omit proceduri transparente de notificare, verificare și contestare. Aceste deficiențe pot genera interpretări arbitrare, afectând dreptul la acces echitabil la serviciile publice și la protecție împotriva sancțiunilor abuzive.

Prevederile vulnerabile sunt detaliate și analizate în secțiunea „Evaluarea de fond a proiectului”.

9. Transparența în elaborarea proiectului

Proiectul a fost supus consultărilor publice în două runde, inclusiv la data de 3 noiembrie 2025, fapt ce indică respectarea cerințelor privind transparența decizională prevăzute de Legea nr. 239/2008. Cu toate acestea, autoritatea publică locală nu a publicat nota de fundamentare, nu sunt disponibile informații privind desfășurarea consultărilor și recepționarea recomandărilor, iar sinteza propunerilor recepționate nu a fost făcută publică, contrar cerințelor legale.

Astfel, deși procedura de consultare publică a fost formal inițiată, transparența procesului decizional este afectată de lipsa documentelor justificative esențiale, ceea ce limitează gradul de informare și participare efectivă a cetățenilor.

III. EVALUAREA DE FOND A PROIECTULUI

Referințe la textul prevederilor cu specificarea punctului	Obiecțiile și recomandările reținute	Elementele de coruptibilitate și vulnerabilitate identificate
16.1: „Consumatorii casnici existenți, proprietari de case de locuit individuale, care sunt și consumatori ai serviciului public de canalizare, au dreptul să solicite instalarea unui al doilea branșament și a unui contor separat, destinat exclusiv pentru consumul de apă utilizată la irigarea terenului aferent locului de consum (în continuare - contor de irigare).”	Legea nr. 303/2013 nu prevede noțiunea de „contor de irigare” și nu reglementează posibilitatea unui branșament separat exclusiv pentru irigare. Introducerea acestui concept în actul normativ local depășește cadrul legal existent. În lipsa unor criterii tehnice clare și verificabile (precum debit, presiune, capacitate rețea), decizia privind aprobarea unui astfel de contor rămâne la discreția operatorului, creând riscul de tratament inegal. Se recomandă: eliminarea prevederii. În cazul în care se dorește păstrarea unei forme modificate a prevederii, aceasta trebuie completată cu criterii tehnice clare și transparente, în conformitate cu normele stabilite de ANRE, evitând interpretările arbitrare.	• <i>Conflictul normelor de drept;</i> • <i>Promovarea intereselor contrar interesului public;</i> • <i>Atribuțiile extensive de reglementare</i>
22. Executarea branșamentului de apă/racordului de canalizare se asigură de către operator sau de către solicitant numai în baza proiectului coordonat de către operator cu respectarea dreptului de proprietate a	Formularea „în cazuri temeinic justificate” este vagă și deschide calea pentru interpretări subiective sau arbitrare. Nu este clar cine decide dacă un caz este temeinic justificat și ce criterii sunt utilizate.	• <i>Conflictul normelor de drept;</i> • <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Introducerea termenilor noi care nu</i>

rețelelor interne de apă și de canalizare. În cazuri temeinic justificate de către solicitant sau operator, când condițiile tehnice nu permit altă soluție, se poate admite branșarea mai multor instalații interne de apă ale consumatorilor la același branșament de apă.	Recomandare: Introducerea unor criterii clare și verificabile pentru definirea „cazurilor temeinic justificate” și stabilirea unei proceduri de aprobare transparente, eventual cu avizul unei autorități de reglementare.	<i>au o definiție în cadrul normativ sau în proiect;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice</i>
29. Operatorul poate refuza argumentat eliberarea avizului de branșare/racordare solicitantului...	Utilizarea expresiei „poate refuza” conferă operatorului o marjă largă de discreție, care poate fi interpretată ca un drept opțional și nu ca o obligație condiționată de criterii obiective și verificabile. Se recomandă reformularea în sens imperativ și predictibil, pentru a exclude orice potențial arbitrar.	• <i>Atribuțiile care admit derogări și interpretări abuzive</i>
31. Lista de așteptare cuprinde cererile de eliberare a avizului de branșare/racordare, înregistrate, dar respinse pe motivul lipsei de capacitate pentru care s- a solicitat menținerea în așteptare a cererii conform pct. 30. Cererile de eliberare a avizelor de branșare/racordare se ordonează cronologic, în ordinea primirii solicitărilor privind includerea în lista de așteptare, prin aplicarea principiului „primul venit, primul servit”. În Lista de așteptare se indică cel puțin următoarele informații: numele, prenumele/denumirea solicitantului, data primirii solicitării privind includerea în lista de așteptare, locul de consum pentru care se solicită branșarea/racordarea, scopul utilizării apei, informații cu privire la capacitățile rețelei publice în punctul solicitat/porțiunea rețelei publice la care se solicită branșarea/racordarea și	Nu este specificat dacă lista de așteptare este publică sau dacă poate fi consultată de solicitanți. Lipsa unui mecanism de transparență (ex. publicarea online sau accesul la cerere) poate favoriza tratarea preferențială a cererilor și nerespectarea principiului „primul venit, primul servit”. Se recomandă completarea prevederii cu obligația operatorului de a asigura transparența listei, cel puțin prin publicare periodică sau acces controlat la informațiile proprii.	• <i>Lipsa/insuficiența accesului la informațiile de interes public;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de control și supraveghere (ierarhic, intern, public)</i>

motivele imposibilității emiterii avizului de branșare/racordare.		
42.1: „În cazul instalării unui contor de irigare, se va încheia un acord adițional la contractul de furnizare/prestare existent care va reglementa condițiile specifice de furnizare a apei pentru irigare. Acest acord va stipula în mod obligatoriu: ...”	Prevederea introduce ideea unui „acord adițional special pentru irigare”, formă contractuală care nu este reglementată de Legea nr. 303/2013 și care nu face parte din tipurile de contracte stabilite de ANRE. Consiliul local nu are competența legală de a introduce tipuri contractuale noi sau regimuri speciale în afara cadrului normativ național. Această prevedere creează riscul ca operatorul să impună consumatorilor obligații suplimentare, neprevăzute în contractul-cadru reglementat de autoritatea de reglementare. Se recomandă eliminarea prevederii. Dacă autoritatea publică dorește totuși păstrarea unei forme de diferențiere a consumului pentru irigare, aceasta trebuie să fie în strictă conformitate cu cadrul legal și cu contractele aprobate de ANRE. În acest caz, se impune completarea prevederii cu criterii tehnice clare și transparente (ex: citirea contorului, monitorizarea consumului, facturarea, limitele tehnice), pentru a preveni interpretările arbitrare și tratamentul diferențiat între consumatori.	• <i>Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în cadrul normative sau în proiect;</i> • <i>Atribuțiile extensive de reglementare</i>
59. Persoana fizică sau juridică care a obținut cu drept de proprietate un imobil, care este conectat de la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, este obligată să solicite operatorului încheierea contractului de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în termen de 7 zile lucrătoare de la data înregistrării dreptului de proprietate. În cazul în care persoana fizică sau juridică nu respectă această prevedere, operatorul este în drept să deconecteze locul de consum, preîntâmpinând persoana în cauză prin aviz de deconectare, cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte. Totodată, operatorul este în drept să ceară	Textul stabilește un termen nerezonabil de scurt (7 zile lucrătoare) pentru ca noul proprietar să încheie contractul de furnizare/prestare a serviciului public. Măsura prevăzută în caz de nerespectare – deconectarea locului de consum – este disproporționată, având în vedere că lipsa contractului constituie o neregularitate de natură administrativă, nu o acțiune frauduloasă. Termenul de 5 zile pentru notificarea privind deconectarea este, de asemenea, prea scurt și nu asigură un timp suficient pentru remediere sau contestare. Lipsesc prevederile privind mecanismele de contestare, precum și obligația operatorului de a demonstra că avizul de deconectare a fost efectiv recepționat de destinatar. Se recomandă:	• <i>Prevederi care încalcă drepturile / libertățile;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice;</i> • <i>Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcare</i>

persoanei fizice sau juridice achitarea plății pentru consumul fraudulos (dacă acesta se constată), din momentul dobândirii de către persoana în cauză a dreptului de proprietate asupra imobilului respectiv, conform prevederilor punctelor 153-156.	• Extinderea termenului pentru încheierea contractului (ex. 15 zile lucrătoare); • Stabilirea expresă a dreptului de contestare a măsurii deconectării și a unei proceduri clare; • Limitarea aplicării deconectării doar în cazuri de refuz explicit sau inacțiune prelungită; • Menționarea expresă a obligației operatorului de a dovedi recepționarea notificării.	
67. Dacă se schimbă destinația spațiului locativ, proprietarul / posesorul imobilului: 3) în cazul schimbării destinației spațiului din locativ în spațiu nelocativ sau se utilizează spațiul în alte scopuri decât locative, posesorul imobilului nu a solicitat operatorului încheierea unui nou contract de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare ca consumator, altul decât cel casnic, în termenul stabilit la subpct. 1), operatorul este în drept să pretindă încasarea diferenței dintre contravaloarea calculată în baza tarifului real aplicat consumatorului și contravaloarea calculată în baza tarifului care urma să fie aplicat consumatorului în rezultatul schimbării destinației spațiului locativ, pentru perioada de la schimbarea destinației spațiului locativ, dar nu mai mare de 1 an, cu condiția că la consumator este instalat contor sigilat în modul stabilit, iar verificarea lui metrologică este valabilă pentru perioada de calcul. În cazul lipsei contractului, expirării termenului de verificare metrologică a contorului, intervenției în contor sau violarea/înlăturarea sigiliului,	Prevederea permite operatorului să recalculeze retroactiv tariful pentru o perioadă de până la 1 an, în baza unei presupuse schimbări a destinației spațiului, fără a fi clar cum se probează momentul exact al acestei schimbări. Nu este prevăzută o procedură clară de constatare, notificare și verificare prealabilă, lipsind și garanțiile minime pentru consumator (dreptul la audiere, contestare, acces la probe). Recomandări: 1. Limitarea perioadei de recalculare la maximum 3 luni, cu justificare obligatorie sau aplicarea recalculării doar de la data constatării formale prin act de control. 2. Introducerea unei proceduri obligatorii de notificare, verificare și contestare înainte de emiterea pretențiilor financiare.	• <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice;</i> • <i>Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcare</i>

operatorul este în drept să aplice prevederile punctelor 153-156.		
Secțiunea 5. Drepturile și obligațiile părților Pct.74 - 78	Secțiunea privind drepturile și obligațiile părților este parțial conformă cu cadrul legal, însă necesită îmbunătățiri esențiale pentru a asigura claritate, aplicabilitate și protecția reală a consumatorilor. În forma actuală, textul: • Nu include proceduri explicite pentru depunerea și soluționarea contestațiilor adresate operatorului; • Folosește formulări generale și vagi, fără pași operaționali sau criterii obiective care să ghideze acțiunile operatorului; • Reproduce prevederi generale din lege, fără a le adapta la realitățile locale din Cahul (infrastructură, condiții specifice); • Oferă o protecție deficitară consumatorilor, lipsind: ○ accesul la verificări independente ale contorizării; ○ dreptul clar de a primi răspunsuri justificate și în termen; ○ posibilitatea efectivă de contestare; ○ prevederi dedicate pentru protecția consumatorilor vulnerabili (ex. persoane cu dizabilități, venituri reduse etc.); • Nu prevede mecanisme funcționale de soluționare a litigiilor, nici criterii de echitate în relația cu consumatorii. • • Recomandări: • Completarea secțiunii privind drepturile și obligațiile cu proceduri clare și transparente, care să includă: ○ modalitatea de sesizare și contestare a deciziilor operatorului; ○ termene-limită, pașii procedurali și responsabilitățile părților implicate. • Reformularea prevederilor vagi sau aproximative, prin utilizarea unui limbaj juridic clar și a unor criterii obiective care să limiteze interpretările abuzive sau discreționare. • Introducerea de garanții minime pentru consumatori, în special: ○ dreptul la contestarea deciziilor; ○ dreptul la verificări independente ale contorizării;	• <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Omisiune/ignorare a drepturilor/libertăților;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice</i>

	- o protecții speciale pentru consumatorii vulnerabili (ex. interdicția deconectării în cazuri sociale). • Adaptarea prevederilor la specificul local (condiții infrastructurale, realități economico-sociale din Cahul), evitând transpunerea automată și integrală a prevederilor generale din Legea nr. 303/2013 fără contextualizare. • Stabilirea unor criterii clare și verificabile de monitorizare a obligațiilor operatorului, cum ar fi: - o evidența cererilor și răspunsurilor; - o documentarea intervențiilor la consumatori; - o publicarea de rapoarte periodice privind performanța serviciului.	
75. Consumatorul este obligat: 5) să acorde acces personalului operatorului pentru citirea indicațiilor contorului de apă, pentru prezentarea contorului la verificarea metrologică, controlul integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, pentru inspectarea rețelelor sale interne precum și pentru deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare în cazurile prevăzute de Legea nr. 303/2013 și prezentul Regulament; 6) să acorde acces personalului operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, la căminurile de control pentru prelevarea probelor la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul consumatorului pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție;	Accesul personalului operatorului la proprietatea consumatorului nu este reglementat suficient (nu se precizează condiții, orar, notificare). Recomandare: Accesul trebuie să se facă doar cu notificare prealabilă scrisă (ex. 24-48h) și cu acordul consumatorului, exceptând urgențele. Nu este prevăzută obligativitatea înregistrării vizitelor operatorului în proprietatea consumatorului. Recomandare: Introducerea unui registru electronic de acces în gospodăria consumatorului, cu evidența: data, ora, agentul, scopul vizitei. Nu se menționează dreptul consumatorului de a refuza accesul în lipsa legitimației sau în afara unui orar rezonabil. Recomandare: Prevederea expresă că accesul este permis doar în baza legitimației oficiale și în timpul programului de lucru, cu excepția urgențelor.	• <i>Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</i>
99. În cazul depistării consumului fraudulos, reprezentantul operatorului este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului și să întocmească actul de depistare a	Prevederile nu conțin suficiente garanții procedurale pentru consumator în cazul constatării consumului fraudulos. Operatorul este cel care constată, documentează, reține probele și le interpretează, fără mențiunea	• <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;</i>

încălcării conform Anexei nr. 5 în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Reprezentantul operatorului indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul a efectuat consumul fraudulos. 100. Actul de depistare a încălcării este semnat de reprezentantul operatorului și de consumator sau de reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a încălcării, reprezentantul operatorului indică în act faptul și motivele refuzului. În cazul conectării neautorizate a instalațiilor interne de apă și de canalizare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare sau în cazul consumului de apă prin evitarea contorului, reprezentantul operatorului înlătură încălcările depistate și păstrează probele respective.	posibilității consumatorului de a contesta constatarea sau de a solicita un control tehnic independent. De asemenea, în cazul refuzului consumatorului de a semna actul, regulamentul nu prevede implicarea unui martor neutru sau a unei autorități terțe, ceea ce poate duce la situații abuzive sau la falsificarea ulterioară a faptelor. Reprezentantul operatorului este autorizat să „înlătore încălcările depistate și să păstreze probele”, fără ca regulamentul să descrie clar ce înseamnă acest lucru (ex. poate pătrunde în imobil? ce tip de probe poate ridica? cum se păstrează?). Aceste neclarități pot afecta grav dreptul de apărare și garanțiile procesuale ale consumatorului. În plus, constatarea fraudelor se bazează exclusiv pe percepția agentului operatorului. În lipsa probelor obiective, consumatorul este vulnerabil în fața abuzurilor. Recomandări: 1. Introducerea dreptului consumatorului de a solicita o expertiză tehnică independentă privind constatarea „consumului fraudulos”. 2. Implicarea unui martor terț în caz de refuz de semnare a actului, pentru asigurarea obiectivității. 3. Definirea expresă a tipurilor de probe ce pot fi ridicate, condițiile de păstrare și dreptul consumatorului de a avea acces la acestea. 4. Introducerea dreptului la contestare a constatării într-un termen rezonabil, anterior aplicării sancțiunii. 5. Introducerea obligativității filmării (body-cam sau telefon de serviciu) a procesului de constatare a fraudei și a integrității sigiliilor.	• <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice</i>
--	--	---

Secțiunea 8 - Deconectarea, reconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, întreruperi și limitări la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare 169. Operatorul are dreptul să suspende furnizarea apei consumatorului sau recepționarea apelor uzate de la consumator, prevenind în prealabil consumatorul, în următoarele cazuri: "..."	Secțiunea descrie cazurile în care operatorul poate deconecta serviciile, dar rămân multiple vulnerabilități: – Unele formulări sunt vagi (ex. „starea tehnică nesatisfăcătoare”), lipsind criterii obiective; – Nu este reglementată clar procedura de notificare: mijloace verificate, termen minim între notificare și acțiune; – Nu este prevăzut niciun drept de contestare: lipsesc procedura, termenul, formatul, obligația operatorului de a răspunde; – Nu există diferențiere între abateri minore și grave, ceea ce duce la aplicarea disproporționată a deconectării; – Nu sunt prevăzute măsuri de protecție pentru categorii vulnerabile (persoane vârstnice, gospodării cu copii etc.). Se recomandă: • Clarificarea termenilor tehnici și introducerea unor criterii verificabile; • Stabilirea unei proceduri detaliate de notificare; • Instituirea unui mecanism de contestare a deciziei de deconectare; • Aplicarea principiului proporționalității și diferențierea sancțiunilor; • Introducerea garanțiilor sociale minime.	• <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;</i> • <i>Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor autorităților publice</i>
Puncte multiple (18 cazuri identificate) din Regulament care conțin expresia „după caz”, inclusiv: pct. 75 alin. (11), pct. 76 alin. (5), pct. 76 alin. (8), pct. 76 alin. (15), pct. 76 alin. (27) etc.	Prezența repetată a expresiei „după caz” creează un grad ridicat de ambiguitate și lipsă de predictibilitate în aplicarea normelor, ceea ce poate afecta echitatea și claritatea în relațiile operator–consumator. Această formulare vagă lasă loc de interpretări subiective și decizii arbitrare, mai ales în lipsa unor criterii sau proceduri clare care să definească ce anume constituie un „caz” în care se aplică sau nu o regulă. De exemplu: • La pct. 76 alin. 5, se stipulează că operatorul respectă indicatorii de performanță stabiliți de APL „sau, după caz, de ANRE” – fără a se preciza în ce situații se aplică una sau cealaltă autoritate. • La pct. 75 alin. 11, se prevede obligația consumatorului de a se conecta la rețeaua publică „sau, în	• <i>Formularea ambiguă care admite interpretări abuzive;</i> • <i>Atribuțiile care admit derogări și interpretări abuzive;</i> • <i>Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative</i>

	lipsa acestuia, să asigure... după caz..." – iar lipsesc criteriile pentru alegerea modalității alternative. • La pct. 76 alin. 8, notificările către consumatori se pot face prin mai multe canale, dar aplicabilitatea „după caz” nu este clar reglementată. Recomandări: 1. Eliminarea formulărilor vagi: expresia „după caz” ar trebui evitată în textele normative, fiind înlocuită cu formulări precise și criterii clare. 2. Stabilirea unor condiții explicite: pentru fiecare situație în care s-ar aplica „după caz”, se vor defini în mod expres circumstanțele, responsabilitățile și procedura. 3. Completarea prevederilor afectate: revizuirea punctelor care conțin această expresie, pentru a introduce norme clare de aplicare (de ex., prin note explicative, trimiteri la anexe sau reglementări ANRE relevante). 4. Exemplificare acolo unde e necesar: dacă menținerea expresiei este absolut necesară, aceasta trebuie urmată de exemplificări sau trimiteri normative care reduc subiectivismul.	
--	--	--

IV. CONCLUZII

Evaluarea proiectului Regulamentului privind organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a evidențiat mai multe curențe care afectează transparența, predictibilitatea, claritatea normativă și echitatea tratamentului aplicabil consumatorilor.

Documentul conține prevederi neuniforme și ambigue, formule generale precum "după caz" sau "este în drept", care oferă operatorului o marjă largă de interpretare subiectivă. Această formulare neclară creează premise pentru tratament inegal și decizii arbitrare, în lipsa unor criterii tehnice prestabilite și verificabile public.

Una dintre cele mai importante vulnerabilități identificate constă în acordarea unor atribuții excesiv de largi operatorului, inclusiv dreptul de a refuza avizul de branșare/racordare, de a deconecta consumatorul sau de a aplica diferențe tarifare retroactive, toate acestea fiind permise fără mecanisme eficiente de control sau contestare. Spre exemplu, formularea "poate refuza" este una intrinsec discreționară.

Regulamentul conține și prevederi disproporționate sau nejustificat punitive. De exemplu, aplicarea recalculării retroactive pe o perioadă de până la 1 an, pe baza unor presupuneri privind schimbarea destinației unui spațiu, poate duce la abuzuri, în lipsa unor probe obiective și a unei proceduri clare de constatare. Totodată, deconectarea rapidă (după doar 5 zile de la notificare) pentru simpla neîncheiere a contractului este o măsură excesivă în raport cu gravitatea faptei.

S-au mai identificat următoarele aspecte vulnerabile:

- Lipsa transparenței publice a listelor de așteptare pentru branșare/racordare;
- Lipsa procedurilor de notificare, audiere și contestare a actelor unilaterale ale operatorului;
- Constatarea fraudelor în mod unilateral de către reprezentantul operatorului, fără probe video sau martori independenți;
- Lipsa reglementării clare a accesului în gospodăria consumatorului, care poate genera abuzuri și presiuni nejustificate.

Pe parcursul analizei au fost formulate recomandări punctuale de clarificare a terminologiei, întărire a garanțiilor procesuale pentru consumatori, asigurarea transparenței administrative și diferențierea proporțională a sancțiunilor. Aceste ajustări sunt esențiale pentru a garanta un echilibru just între interesele operatorului și drepturile beneficiarilor serviciilor publice.

În concluzie, forma actuală a proiectului nu asigură un echilibru adecvat între interesele operatorului și protecția drepturilor consumatorilor. Adoptarea regulamentului în lipsa unor corecturi substanțiale poate facilita abuzuri, discreție, încălcarea dreptului la informare și acces echitabil la serviciul public, fiind necesară revizuirea profundă a prevederilor vulnerabile.